

[Poul Hansen (Kalundborg).]

tjenestetid må indlægges en medborgerlig orientering, i hvilket det er et bevidst led at klargøre, hvad meningen med og baggrunden for forsvaret er. Jeg forstår, at der er forsøg i gang i denne retning, og at det er hensigten at gå videre ad denne vej. Man kan kun beklage, at dette ikke er kommet længere frem, end tilfældet er. Var det det, havde vi måske undgået de beklagelige begivenheder den 16. og 17. februar.

Den opgave, jeg her har nævnt, er en civil opgave, men en civil opgave under forsvarsministerens ansvar i det omfang, det drejer sig om oplysningsarbejde blandt den indkaldte ungdom. Den næste opgave påhviler de egentlige militære myndigheder og befalingsmændene i geleddet. Det er opgaven at tilrettelægge uddannelsen rationelt og at forklare soldaterne, hvorfor de skal lære dette eller hint, hvorfor de og de øvelser skal foretages o. s. v. Jeg skal ikke komme nærmere ind på denne side af sagen, men kun understrege, at forholdene på dette område ikke er tilfredsstillende. Der lyder stadig klager fra soldaterne om, at de spilder tiden og ikke forstår meningen med, hvad de foretager sig. Det må dog være muligt at rette herpå. Om uddannelsens rationalisering har der jo været nedsat et særligt udvalg, som også har afgivet betænkning. Jeg ved ikke, om ministeren er i stand til i dag at sige noget om, hvilke virkninger dette arbejde har afsat i praksis.

Jeg sagde før, at vi ønsker ingen forguelse af militæret, men når vi erkender dets nødvendighed og tilmed pålægger de værnepligtige så lang en tjenestetid, som der nu er tale om, kan vi simpelthen ikke forsvare at lade dem gå billedlig talt for lud og koldt vand. Allerede i efteråret foreslog socialdemokratiet i finansudvalget en forhøjelse af dagpengene for de soldater, som får mere end 12 måneders tjenestetid, til 3 kr. om dagen, og vi foreslog en forhøjelse af hjemsendelsespengene, så der for soldaten med 18 måneders tjenestetid blev tale om et beløb på 540 kr. Vi kan kun være tilfredse med, at forsvarsministeren har tiltrådt dette forslag og suppleret det med tilsvarende forbedringer for de værnepligtige befalingsmænd.

Men som det flere gange er udtrykt, sidst i finansudvalget i tirsdags, er dette

ikke for os tiltrækkeligt, og derfor kan det kun være en tilfredsstillelse for os, at officererne igennem general Thygesens tale ikke alene har tilkendegivet samme opfattelse, men også konkretiseret den i bestemt opstillede punkter og ønsker. Må jeg føje til, at det er lidt egenartet, at sagen skal rejses på denne måde, og at ikke den højtærede forsvarsminister selv har taget et initiativ. I finansudvalget bad min partifælle, dét ærede medlem hr. Bundvad, forsvarsministeren om at tage de af general Thygesen opstillede ønsker op til snarlig overvejelse. Lad mig minde om, at det bl. a. drejede sig om følgende: sikring, såvidt det er muligt, af de værnepligtiges genindtræden i deres stillinger, når de vender hjem fra soldatertjenesten. Sikring af tilstrækkelig hjælp til opretholdelsen af hjemmets økonomi, hvor det drejer sig om gifte værnepligtige. Det er muligt, at de pågældende bestemmelser i forsorgsloven i sig selv er tilstrækkelige, men man har indtryk af, at de mange steder administreres karrigt, og at det koster soldaterne og deres koner unødigt og pinligt bryderi at opnå den fornødne hjælp, som de er berettiget til. Der må rettes på dette forhold. Det er ikke fremmende for det gode forhold i værnene, at en vis del af de indkaldte skal plages med bekymringer for familiens materielle velfærd.

Jeg er bekendt med, at der arbejdes med planer om at etablere en socialrådgivning indenfor værnene, forestået af civile, særligt kvalificerede personer. Jeg tror, at gennemførelsen af noget sådant vil være i høj grad på sin plads, og jeg vil gerne rette det spørgsmål til den højtærede minister, hvorledes det går med disse planer, hvorledes udsigterne er for deres snarlige gennemførelse.

Dernæst bør de indkaldtes skatteproblemer tages op til overvejelse, således at der heller ikke her foreligger trykkende bekymringer og byrder for soldaterne. Der må her kunne blive tale om skattefritagelse i et rimeligt omfang.

Så nævnte general Thygesen nogle punkter, som han kaldte opmuntring til den unge soldat. Det var, sagde han, gratis aftenkaffe — det undrer mig forøvrigt, at soldaterne ikke allerede får det, det skulle dog så at sige høre med til kosten —, dernæst en ugentlig ration billig eller gratis tobak og chokolade og, hvad jeg synes er